

proměny

...Jiráskových sadů

projektový zpravodaj

prosinec 2011

1

Vydává nadace PROMĚNY na podporu projektu obnovy parku Jiráskovy sady v Litoměřicích.

Slovo z nadace

Držíte v rukou zpravodaj, který přináší aktuální informace o projektu obnovy parku Jiráskovy sady v Litoměřicích. Na stránkách zpravodaje, který pro vás vydává nadace PROMĚNY, najdete dvakrát do roka nejdůležitější novinky z projektu. Je určen všem příznivcům jedinečného parku v Litoměřicích. K dispozici je v tištěné a elektronické podobě a k jeho odběru se můžete přihlásit na adrese info@nadace-promeny.cz.

Projekt obnovy parku Jiráskovy sady v Litoměřicích byl odstartován na konci roku 2010. Město Litoměřice se se svým projektovým záměrem přihlásilo do grantové výzvy nadace PROMĚNY vyhlášené v roce 2010 a s tímto záměrem jako jediné v konkurenci žádostí z 18 měst uspělo. Díky tomu Město Litoměřice získává nadační příspěvek ve výši až 25 milionů Kč. Kromě grantu poskytuje nadace PROMĚNY Městu Litoměřice také podporu v průběhu celé realizace projektu.

Město i nadace od počátku kladou důraz na zapojení veřejnosti do projektu. Proto hned po zahájení projektu proběhla veřejná anketa a projednání projektového záměru. Přes 900 litoměřických obyvatel se v lednu a únoru 2011 vyjádřilo k obnově Jiráskových sadů ve vyhlášené anketě. Návazně jste se měli možnost zúčastnit veřejného projednání projektu a diskutovat o tom, jak by podle vás měl největší park ve městě vypadat, co v něm postrádáte a co by v něm mělo zůstat zachováno. Následovala příprava architektonické soutěže. Právě výstupy z anketního šetření a veřejného projednání se staly jedním ze soutěžních podkladů, podle kterých ateliery zpracovaly své návrhy.

Zajímá vás, kdo se zúčastnil architektonické soutěže a jaký návrh zvítězil? Chtěli byste vědět, jak bude projekt dál pokračovat a jaký je jeho harmonogram? Začtete se do stránek zpravodaje a přijměte pozvání na další veřejné projednání, které se koná 12. prosince 2011 od 17 hodin v kongresovém sále Gotického hradu, kde bude vítězný návrh podrobně představen.

Věříme, že se díky pečlivé přípravě projektu stane z největšího litoměřického parku soudobě řešené příjemné místo pro trávení volného času dětí i dospělých. Staňte se příznivci litoměřické PROMĚNY!

Vybíráme z obsahu

- Park s historií
- O proměně
- Pozvánka
- Architektonická soutěž
- Výstava

Nadace PROMĚNY

podporuje rozvoj městské zeleně, proměňuje zanedbaná a opuštěná místa v prostor pro život a poskytuje nové možnosti pro jejich využití.

Naším cílem jsou pozitivní proměny měst a zvyšování kvality života jejich obyvatel. Zaměřujeme se na obnovu veřejných městských parků a školních zahrad ve městech České republiky. Dlouhodobě se zasazujeme o rozvoj kultury městské krajiny, tvorbu veřejného prostoru v dialogu s jeho uživateli a přirozenou výchovu a vzdělávání v souvisejících tématech.

Jiráskovy sady

Park s historií

Jiráskovy sady leží v samém centru Litoměřic na křižovatce hlavních tras městem. Park je ze všech stran ohraničen městskou zástavbou, v jeho blízkosti sídlí několik škol, institucí a neziskových organizací, které park hojně navštěvují. Park je velmi oblíben u rodičů s dětmi a u seniorů, kteří bývají jeho častými návštěvníky.

Jiráskovy sady se vyvíjely postupně již od poloviny 19. století, kdy byla při jižní straně území založena dvě školní hřiště. Významnější parkové a zahradní úpravy byly realizovány v letech 1890-1892. Během 20. století až do současnosti prošel park několika nekoncepčními úpravami. Dodnes však zůstal oblíbeným místem litoměřických obyvatel.

foto: Oblastní muzeum Litoměřice, fotoarchiv

O proměně

Cílem projektu Města Litoměřice je obnova největšího litoměřického parku Jiráskovy sady. Záměrem města je lépe přizpůsobit prostor a vybavení parku požadavkům jeho současných návštěvníků a posílit zejména jeho tři hlavní funkce: oddechovou, vzdělávací a sportovní. Po proměně by se z řešeného území měl stát jedinečný soudobý městský park využitelný pro všechny věkové kategorie návštěvníků.

Město svůj projektový záměr přihlásilo do grantové výzvy nadace PROMĚNY vyhlášené v roce 2010 a mezi dalšími 18 uchazeči jako jediné uspělo. Díky tomu nadace podpořila realizaci projektu grantem až do výše 25 milionů Kč a poskytne městu odbornou a komunikační podporu v průběhu projektu až do jeho úspěšného dokončení. Součástí podpory je také

organizace a financování architektonické soutěže a zpracování projektové dokumentace. Město navíc při splnění smluvních podmínek může získat další grant na údržbu proměněného parku.

Příprava projektu byla zahájena na konci roku 2010. Zástupci Města Litoměřice a nadace PROMĚNY od počátku kladou důraz na zapojení místní veřejnosti do projektu. Proto byla hned v lednu 2011 vyhlášena veřejná anketa s cílem zjistit přání a požadavky místních obyvatel. Výsledky ankety byly představeny lidem na veřejném projednání, během něhož měli možnost vznášet své návrhy a připomínky, a ovlivnit tak proměnu Jiráskových sadů.

Výsledky ankety a veřejného projednání

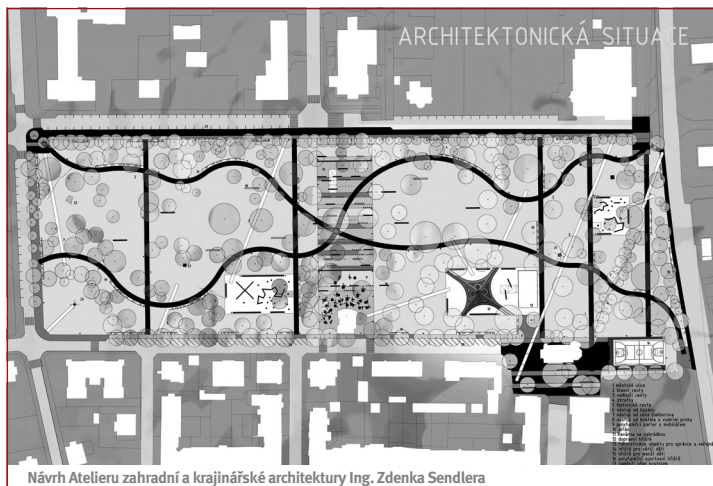
Park Jiráskovy sady je hojně navštěvován lidmi všech věkových kategorií, proto se právě návštěvníci parku stali „spoluzadavateli“ plánované proměny. Výsledky anketního šetření a veřejného projednání byly jedním ze soutěžních podkladů, na jejichž základě architektonické ateliery navrhly své studie proměny parku.

Místní šetření, kterého se zúčastnilo přes 900 respondentů, ukázalo, že návštěvníci parku oceňují zejména jeho umístění, rozlohu a dostupnost. Z výsledků ankety i navazujícího veřejného projednání vyplynulo, že lidé považují za zcela nevyhovující trasování a povrch cest, dále jim v parku chybí volná travnatá plocha (místo pro piknik), vybavení mobiliářem, místo pro kulturní aktivity a pro sport. Za nejoblíbenější místo v parku považují účastníci ankety fontánu v jeho střední části, podoba fontány však podle nich může doznat změn. Litoměřičtí by park nejraději využívali pro odpočinek, procházky a sport. Dále také pro kulturní aktivity, školní výuku a hry pro děti. Celkově se litoměřická veřejnost shodla na tom, že si přeje zlepšit stav parku a možnosti jeho využití, ráz Jiráskových sadů by ale měl být zachován.

Projekt s podporou nadace PROMĚNY

Výjimečný grant poskytovaný nadací v rámci programu PARKY je určený nejen na realizaci úprav parku, ale také na přípravu projektu, organizaci architektonické soutěže včetně vyplacení cen vítězům a zpracování všech stupňů projektové dokumentace. Kromě finančního příspěvku získává Město Litoměřice od nadace PROMĚNY také odbornou a komunikační podporu během celého projektu. Po dokončení realizace proměny může město navíc v případě splnění podmínek získat další nadační příspěvek určený na údržbu obnoveného parku.

Návrh Ateliéru zahradní a krajinářské architektury Ing. Zdenka Sendlera

POZVÁNKA:

Veřejná prezentace

Město Litoměřice za podpory nadace PROMĚNY vás zve na další veřejné projednání plánované proměny parku Jiráskovy sady. Na setkání se dozvíte aktuální informace o projektu a představen vám bude vítězný architektonický návrh ateliéru Ing. Zdenka Sendlera, který byl vybrán odbornou porotou v soutěži Cena nadace PROMĚNY. Během setkání se budete moci zeptat na vše, co vás k projektu a vítěznému návrhu zajímá.

Přijďte se svými připomínkami a dotazy. Těšíme se na vás.

KDY: v pondělí 12. prosince 2011 v 17:00 hodin

KDE: kongresový sál Gotického hradu, Týrsovo nám. 68, Litoměřice

PROGRAM: představení vítězného návrhu obnovy Jiráskových sadů

S KÝM SE SETKÁTE: se zástupci Města Litoměřice, nadace PROMĚNY a brněnského Ateliéru zahradní a krajinářské architektury

Cena nadace PROMĚNY 2011

K účasti v **architektonické soutěži** na zpracování návrhu řešení obnovy parku Jiráskovy sady, kterou vyhlásila nadace PROMĚNY, bylo vyzváno šest renomovaných ateliérů, které se ve své tvorbě dlouhodobě věnují úpravám veřejného prostoru a zahradní a krajinářské architektuře. Soutěž probíhala od května do října 2011. Přípravu soutěže zajistila nadace v úzké spolupráci s Městem Litoměřice. Předložené návrhy posuzovala sedmičlenná porota složená z nezávislých odborníků a zástupců Města Litoměřice a nadace PROMĚNY. Organizací soutěže, stejně jako finanční prostředky na vyplacení cen prvním třem ateliérům zajistila nadace.

Účelem a posláním soutěže bylo nalézt a ocenit nejvhodnější a nejzajímavější řešení, které splní požadavky obsažené v soutěžních podmínkách a umožní následně zadat realizaci návrhu jednomu z oceněných účastníků soutěže.

Výsledky architektonické soutěže

1. cena:

Atelier zahradní a krajinářské architektury Ing. Zdenek Sendler, Brno

2. cena:

MgA. Ing. arch. Michal Fišer, Ing. Štěpán Špoula, Praha

3. cena:

New Visit s.r.o., Nové Město nad Metují

bez ocenění:

Ing. Štěpánka Šmídová, Praha

terra florida, v. o. s., Praha

Ing. Eva Vízková, Praha

Vítězný návrh

vypracoval autorský tým ve složení Zdenek Sendler, Lucie Radilová, Radka Tábřorová a Lýdia Šušlíková. Návrh obnovy litoměřického parku je podle autorů založen na soudobém, kompozičně a provozně jasném řešení, zohledňujícím celkovou udržitelnost, pocitovou bezpečnost a odpovídající míru uživatelského komfortu. Ve střední části parku je navržen polyfunkční parter jako srdce celého území. Slučuje jednotlivé parkové aktivity, je místem setkávání i místem kulturního zájmu. Centrální prostor má vazbu na stávající kavárnu, mimo jiné je doplněn vodními prvky nebo variabilním mobiliářem. Rozpracování návrhu k realizaci s nadační podporou bude předmětem dalších jednání mezi Městem Litoměřice, nadací PROMĚNY a ateliérem.

vizualizace vítězného návrhu ateliéru Ing. Sendlera

Víte, že?

Atelier Ing. Zdenka Sendlera, který zvítězil v soutěži na návrh obnovy Jiráskových sadů, je autorem úprav řady významných parkových ploch v České republice a držitelem mnoha ocenění. Mezi jeho nejvýznamnější realizace patří například Klášterní zahrady v Litomyšli (publikovány v prestižním výběru nejlepších evropských realizací za období 2000-2005), Park Boženy Němcové v Karviné (Čestné uznání Grand Prix Obce architektů 2000),

Denisovy sady v Brně (Cena Grand Prix Obce architektů 2004), Valdštejnská zahrada v Praze, Slovanské náměstí v Brně (Cena Park roku 2007), Zámecká zahrada v Jičíně, Park Lannova v Praze a další.

Jiráskovy sady očima studentů

Řešení obnovy litoměřických Jiráskových sadů se z vlastní iniciativy chopili také čtyři studenti Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci: Tereza Čermáková, Eduard Seibert, Pavel Uličný a Tomáš Zavoral. Studenti 2. ročníku FUA TUL (atelier Novák – Zedníčková) se tématu věnovali nad rámec svých semestrálních projektů.

„Od prvního setkání s nadací mě nepřestalo překvapovat, jak malý (a mladý) tým dokáže dělat velké a důležité věci. Dokázali by stejně užitečně přispět i čtyři studenti z Liberce? Dalo to tak málo práce, a v soutěži pro město máme díky tomu téměř dvakrát tolik řešení!“ komentuje účast v projektu jeden ze studentů a současně litoměřický rodák, Pavel Uličný. Studenti získali ke svým návrhům posudky zástupců odborné soutěžní poroty, díky nadaci PROMĚNY také dostali možnost prezentovat se veřejnosti vedle prací zkušených ateliérů: na výstavě všech návrhů v Litoměřicích a v katalogu soutěže Cena nadace PROMĚNY 2011.

vizualizace návrhu studenta FUA TUL, Pavla Uličného

Výstava a katalog

Dne 21. listopadu byla v litoměřickém Gotickém hradu zahájena **výstava architektonických návrhů** obnovy Jiráskových sadů. Vystaveno je zde až do 15. prosince 2011 všech šest soutěžních návrhů a nechybějí také čtyři návrhy studentů architektury z liberecké Technické univerzity.

Vernisáž výstavy zahájil starosta Města Litoměřice Mgr. Ladislav Chlupáč. K přítomným pak postupně promluvil koordinátorka projektu obnovy parku Ing. Lenka Brožová z MěÚ Litoměřice, ředitelka nadace PROMĚNY Gabriela Navrátilová, předseda soutěžní poroty Ing. arch. Ivo Koukol, Ing. Zdenek Sendler za autorský tým vítězného soutěžního návrhu a Pavel Uličný, zástupce studentů z Liberce. O hudební doprovod se při vernisáži postaral litoměřický mužský komorní sbor Páni kluci pod vedením PaedDr. Václava Hanče, Ph.D. Pokud výstavu nestihnete navštívit, můžete si vizualizace všech soutěžních návrhů prohlédnout na webových stránkách nadace. Všechny návrhy vydala nadace PROMĚNY také v tištěné podobě formou **katalogu k soutěži**, který je k dispozici zdarma na výstavě a na doprovodných akcích k projektu.

Slyšeli jste o nadaci PROMĚNY?

Nadaci PROMĚNY založil na konci roku 2005 pan Karel Komárek s cílem podporovat rozvoj veřejné zeleně ve městech České republiky. Posláním nadace je přispívat k utváření kvalitního prostředí ve městech a přirozeně vzdělávat v oblasti zahradní a krajinářské tvorby. Nadace podporuje od roku 2006 obnovu městských parků v **programu PARKY** a od roku 2011 také proměny školních zahrad v **programu ZAHRADA HROU**.

Nadace dosud podpořila založení dvou městských parků v Kamenickém Šenově, úspěšnou proměnou prošel také park Alejka v Broumově. Aktuálně nadace PROMĚNY podporuje kromě litoměřického parku také obnovu lesoparku na Ostrově Santos v Sušici, dále proměnu zahrady u internátu logopedické ZŠ a MŠ Don Bosco v Praze Bohnicích a rekonstrukci zahrady MŠ Kollárova v Českém Brodě.

Díky dlouhodobé podpoře svého zakladatele i hlavního dárcce – finanční a investiční skupině KKCG – může nadace přispívat na proměny českých měst nemalými finančními prostředky. Jako jediná v ČR navíc poskytuje městům a školám výjimečnou komplexní podporu. Její součástí není pouze grant, z něhož je hrazena většina celkových nákladů projektu. Nadační pomoc představuje rovněž konzultační podporu v průběhu celého projektu a spolupráci při zapojování veřejnosti. O realizaci aktivit nadace se stará sedmičlenný tým.

Podpořte proměnu

Pokud vás projekt obnovy Jiráskových sadů zajímá a chtěli byste se do něj více zapojit, můžete:

- se přihlásit k bezplatnému odběru tištěné nebo elektronické verze tohoto zpravodaje a zaslání aktuálních informací z nadace PROMĚNY na adrese info@nadace-promeny.cz;

- posílat své dotazy k projektu na adresu jiraskovy.sady@seznam.cz;

- zorganizovat akci, která podhalí obyvatelům Litoměřic nějakou zajímavost o Jiráskových sadech (projekty škol zaměřené na pátrání po historii či zapomenutých dokumentech, přiběžích nebo fotografiích parku, besedy zájmových spolků, výstavy dobových pohlednic, kulturní a sportovní akce v parku apod.).

Děkujeme všem, kdo se rozhodnou jakoukoliv formou podpořit Jiráskovy sady.

Projektový zpravodaj Proměny Jiráskových sadů pro vás vydává nadace PROMĚNY se sídlem Vínohradská 1511/230, 100 00 Praha 10. Více informací najdete na www.nadace-promeny.cz.

Redakce: nadace PROMĚNY. Fotografie: archiv nadace a vizualizace Atelieru zahradní a krajinářské architektury a Pavla Uličného. Grafika: Jiří Pros; sazba a DTP: FPS Repro, spol. s r. o.; tisk: JPM Tisk spol. s r. o. Dotazy, náměty a připomínky zasílejte na info@nadace-promeny.cz nebo poštou na adresu nadace.